

УДК 811.161.2:070:06

Біленко Т. Г.¹, Дубіль М.²

¹ канд. філол. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. КНТ-222 НУ «Запорізька політехніка»

СЛЕНГІЗМИ-НЕОЛОГІЗМИ В МОВНІЙ КОМУНІКАЦІЇ СЬОГОДЕННЯ

Українська мова постійно змінюється, а її процеси розвитку безперервно набувають нових характеристик та відтінків. Це супроводжується змінами не тільки в суспільному житті, впровадженням нових понять, а й змінами у мовній системі, тому щорічно виникають сленгові неологізми, які вимагають ґрунтовного аналізу. Значним фактором у формуванні неологізмів та сленгу є мережа Інтернет, її розвиток неможливо контролювати, тому виникає потреба аналізувати мовні процеси та їх закономірності в даному просторі. Соціальні мережі стрімко набирають популярності серед користувачів Інтернету. Актуальність дослідження полягає в необхідності аналізу змін, яких зазнає традиційна мова в Інтернет-середовищі. Це пов'язано з поширеністю соціальних мереж серед людей різних соціальних рівнів, різних вікових категорій та різних національностей.

Мета роботи – аналіз особливостей сленгових неологізмів в українській мові на сучасному етапі на матеріалі записів у соціальних мережах та Інтернеті.

З початком повномасштабного вторгнення росії в Україну відбулися зміни в мовній системі. Мовним маркером російсько-української війни 2022 р. стали новотвори, які закумулювали в собі весь спектр емоцій українського народу до агресора, його політичних поплічників в Європі та світі, а також ставлення українців до бездіяльності та пасивності переважної більшості росіян. Проаналізувавши повідомлення користувачів соціальних мереж, виявили, що існує тенденція до використання стилістично зниженої лексики, це пояснюється тим, що ставлення українців до загарбників, які прийшли на рідну землю вбивати, грабувати, нищити все довкола, негативне. У новотворах відображається ненависть та огида до них, напр.: *«Від злочинів рашистів у Маріуполі загинули понад 20 000 мирних жителів»*. Обсяг зневаги й люті, який відчувають українці до нападників, впливає на зміни орфографічних норм. Не заперечують цьому явищу українські філологи, які рекомендують віднині писати назву країни росія з маленької літери. За аналогічним принципом пишемо з маленької прізвища всіх причетних до війни в Україні ворогів: *Ще недовго залишилось бункерному карлику путіну ховатись у своєму бункері на росії. Рашистського фюрера чекають лише поразки, міжнародний тр-бунал і смерть у муках*. Упродовж війни увійшли в мовну систему лек-семи: мордор (країна, яка існувала у вигаданому світі), ерефія (країна без власної землі, історії), расея, рашка (зневажливі слова для позначення країни-агресорки), бледіна (бледина) (ракетна атака), заукраїнити (спробувати забрати щось силою в невинного й отримати жорстку й сильну відповідь), ефект Чернобаївки, чернобаїти, день Чернобаївки, Чернобаївський трикутник (події, що повторюються знову, вчиняють раз за разом ідентичні безглузді вчинки, що несуть за собою важкі й болісні наслідки), наволонтерити (знайти щось потрібне навіть з-під землі), затридні (нереалістичні, малообґрунтовані плани, в які людина щиро вірить, хоча все її притомне оточення намагається підказати, що результату не буде), мак-ронити (робити дуже стурбований вигляд щодо певної ситуації, всім це показувати, але нічого не робити по суті), валять шольца (постійно обіцяти, але нічого не давати), арестовити (заспокоїливе повідомлення), шойгунити (запевнення в тому, що все йде за планом, поки насправді не так), кадирити (видавати бажане за дійсне), аналогов нет (щось, вигадане на росії), мамкувати (не виконувати простих дій задля збереження життя).

Отже, постійний розвиток мови в умовах війни зумовлює потребу до найменування нових явищ та життєвих реалій, при цьому спостерігається тенденція до збереження мовних зусиль. Як результат, виникають сленгові неологізми – новоутворені сленгові слова, що мають у собі конотацію новизни, знаходяться на етапі соціалізації та не є літературними. Вони відображають те, що знайоме всім українцям, звужуючи чи розширюючи попередні значення слів тощо. Найбільш поширеними є інновації, які показують ставлення до країни-загарбника та виконавців злочинних дій, оцінки ситуації, яка склалася в державі та великим бажанням перемоги Батьківщини та її захисників.